

LEKTIRA ZA DRUGI RAZRED OSNOVNE ŠKOLE

Predlažem književno djelo za djecu „Doživljaji miša Šiša“ koje nije na spisku obaveznih lektira i tekstova u nastavnim planovima i programima te metodičku pripremu časa koja će odgovoriti na sljedeća pitanja:

- Za koji uzrast đaka će se tekst koristiti? Lektira bi bila pogodna za II razred osnovne škole (uzrast 8 godina) jer u tom periodu potpuno shvataju pročitano, a ovo djelo koje podstiče altruizam (bezuslovno pomaganje životinja međusobno, pomoć mišu Šišu u potrazi – ribe, žabac, slijepi miš...) daje pozitivne efekte na druželjubivost, gubitak sebičnosti i spoznaju da su dio odjeljenja i zajednice u kojoj se trebaju uzajmno pomagati i podupirati.

- Koji ishod(i) će se obradom tog teksta postići?

- Učenik se priprema i efikasno sudjeluje u nizu razgovora i saradnji s različitim sagovornicima, nadogradnji na idejama drugih i izražavanju vlastitih ideja jasno i uvjerljivo.
- Analizira likove, događaje i ideje, te njihove međuodnose u tekstu.

- Koje se vrijednosti obradom teksta afirmišu (jednakost, odgovornost, pravičnost, altruizam, istinoljubivost...)? Afirmišu se vrijednosti jednakosti, odgovornosti za porodicu (brata), pravičnosti (u postupcima sukoba sa ostalim likovima), altruizam je protkan kroz svaki segment priče o nesebičnoj brizi braće jednog za drugim, pomoći ostalih životinja i dječaka, te istinoljubivost u kontaktima sa mnogim prijateljima i neprijateljima koje je susreo u potrazi mlađeg brata. Mudrost u postupcima spašavanja od crnog mačora...

- Zašto je odabrano djelo pogodno za ostvarenje navedenih ciljeva?

“Doživljaji miša Šiša” zanimljiva je priča za djecu dječjeg pisca Ivice Vanje Rorića. Priča nam donosi pustolovine miša Šiša i njegova dva brata – Iša i Š. Kroz knjigu se izmjenjuju veseli, tužni i napeti događaji i najmlađe čitatelje tjeraju da je pročitaju u jednom dahu. Uzrast učenika drugog razreda, kada je čitanje u potpunosti samostalno izazvat će kod učenika interesovanje i ojačati želju za čitanjem o avanturama miša Šiša i njegove braće. Pisac je svaki događaj opisao na veoma interesantan način koji učenike te dobi podstiče da saznaju šta se dogodilo, kako su se izvukli iz nevoje i kako su spašeni, a i nagrađeni za dobro djelo (kada su spasili Srebrenku).

Glavni lik je miš Šiš, a pustolovine koje ga prate odvijaju se kada nestane njegov srednji brat Iš. Iš je jednoga dana nestao na leđima kornjače koja ga je prebacila preko rijeke na leđima. Hrabri Šiš, poduzeo je sve da nađe svoga brata, a na tom putu susreo je mnoge prijatelje i neprijatelje. Pronašao je nove prijatelje, ribicu i žapca Tanasija, ali susreo je i strašnog neprijatelja, odnosno crnog mačka.

Na kraju je Šiš pronasao brata Iša, a kada su se vratili kući ugledali su na kućnom pragu i najmlađeg brata Š. Svi zajedno su nastavili živjeti u sreći i veselju.

Djelo nas uči da u životu osim sretnih trenutaka postoje i oni tužni. Kada dođe do njih moramo im se znati oduprijeti i svladati ih. Kvalitete poput upornosti i hrabrosti bit će uvijek nagrađene.

(<https://www.mojalektira.com/dozivljaji-misa-sisa/>)

Priprema za čas: Čitanje/Ključne ideje i detalji/„Doživljaji miša Šiša“/Ivica Vanja Rorić
Razred: II (drugi)

Ishod učenja: Učenik se priprema i efikasno sudjeluje u nizu razgovora i saradnji s različitim sagovornicima, nadogradnji na idejama drugih i izražavanju vlastitih ideja jasno i uvjerljivo.

Analizira likove, događaje i ideje, te njihove međudnose u tekstu.

Pokazatelj razreda koji se pohvađa: Učestvuje efikasno u nizu razgovora, saradnji (jedan na jedan, grupama, predvođen nastavnikom) s različitim sagovornicima o temama i tekstovima na nivou razreda nadogradnji na idejama drugih, jasnom izražavanju vlastitih ideja.

Opisuje likove u priči (npr. njihove osjećaje, motivacije, osobine) i utvrđuje kako njihovi postupci doprinose razvoju radnje.

Uvod u učenje:

- Čas počinjemo podjelom dječijih muzičkih instrumenata i izvođenjem muzičke igre „Iš, iš, iš“.
- Prvo je učenici sviraju i pjevaju, a zatim izlaze ispred table i izvode igru.
- Tekst pjesme: Iš, iš ,iš. Ja sam mali miš.

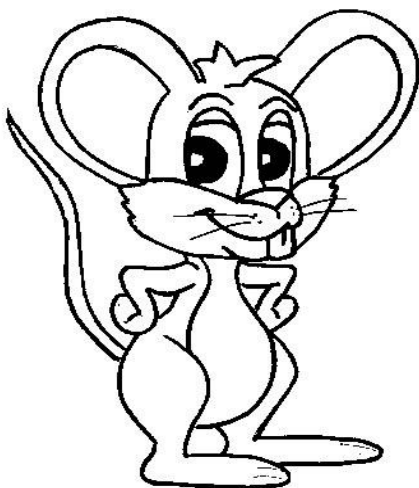
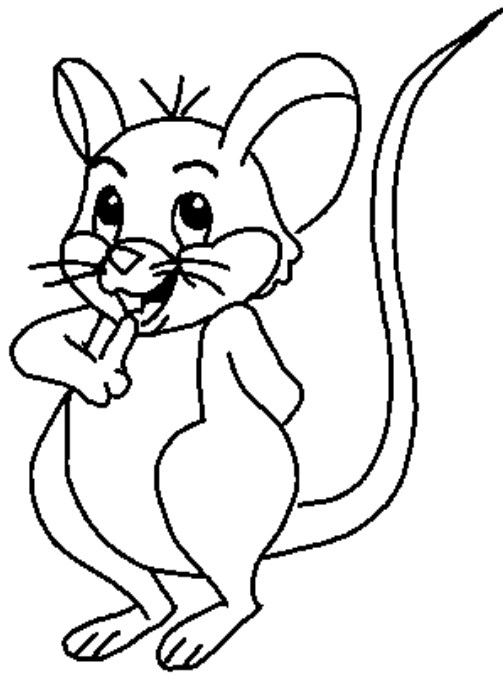
Ti si moja mica maca. Bjež' u rupu miš!

(Prilog 1 https://www.youtube.com/watch?v=hdx8_0R3U9Y)

OPIS IGRE: Grupa učenika se uhvati rukama u krug i pjeva. Učenici se u krugu kreću u jednom pravcu, zatim u drugom. U sredini kruga je “maca”. Na zadnju riječ miš djeca se razbježe, a maca hvata jedno, koje u novoj igri postaje “maca”. Nakon uspravljanja ponovo se pjeva i kreće u suprotnom smjeru. Igra se ponavlja dok ostane sama maca.

Učenici koji ranije završe idu na mjesto, slušaju pjesmicu i dobijaju zadatak da oboje mišića – po izboru 2, 3 ili 4 (Prilog 2), a rade individualno (Muzička kultura i Likovna kultura – međupredmetna korelacija). (<https://www.google.ba/=bojanka+miš&tbn=isch&imgl>)

(Prilog 3)

(Prilog 4)

Razgovor o obojenim slikama miša, o tome šta učenici znaju o miševima, gdje žive, kako žive, čime se hrane, o siru, zašto je važno jesti sir, kad jedemo sir više nego obično, navesti učenike da zaključe ko još voli jesti sir, kako nastaje, od čega se pravi. Na ovaj način povezati pojmove i dovesti ih u vezu s pričom. Naglasiti da ćemo danas upoznati jednog miša, koji ima dva brata, pravi je prijatelj, pomaže drugima u nevolji.

Najava cilja sata i zapisivanje naslova na tabli: *Danas ćemo čitati priču „DOŽIVLJAJI MIŠA ŠIŠA“, koju je napisao Ivica Vanja Rorić.*

Učenicima reći nekoliko rečenica o samom piscu:

Ivica Vanja Rorić (biografija)

Ivica Vanja Rorić rodio se u Foči kraj Doboja, u Bosni i Hercegovini, 1951. godine. U Derventi je pohađao učiteljsku školu, a studij je nastavio u Beogradu gdje je studirao na Filološkom fakultetu jugoslavensku književnost.

Od najmlađih dana, Rorić se posvetio djeci. Pisao je pjesme za djecu, a u Sarajevu je radio i na mjestu urednika "Vesela sveska", dječjeg časopisa. I danas radi u Sarajevu kao pisac dječjih knjiga i kao vlasnik nakladničke kuće.

Stil i jezik pisanja koji provodi je na bosanskoj ijekavici držeći se pravopisnih pravila. Djeluje u književnim krugovima Bosne i Hercegovine sva tri naroda.

Njegove knjige posvećene su uglavnom onim najmlađima, a teme o kojima voli pisati su one i prirodi i o položaju djeteta. Prenosi dječja iskustva, njihove poglede na svijet, njihovu maštu i želje.

Najpoznatije knjige su mu: "Doživljaji miša Šiša", "Enci menci nakamenci", "Đački kalendar", "Pjesma do pjesme", "Dječak grli svijet", "Priča do priče" i mnoge druge.

Kroz učenje:

Nastavnik interpretativno čita tekst (Prilog 5). Prilikom čitanja gestikulacijom i interpretacijom dočarava sadržaj priče.

Nakon čitanja se pravi kratka emocionalna pauza, a onda pitati učenike da li ima nekih riječi u tekstu koje su im manje poznate.

Objasniti **značenje manje poznatih riječi** (nastavnik zapisuje na tabli, a učenici u svoje sveske):

- **skitati** – šetati bez pravca, hodati stalno
- **java** – stvarnost, stvarni događaji kad smo budni
- **avantura** – pustolovina, neočekivan događaj
- **ogovarati** – pričati o nekome (loše ili dobro)
- **spletkariti** – raditi nekome iza leđa
- **ne časeći** – ne gubiti vrijeme
- **ćud** – narav, priroda čovjeka ili životinje
- **soliti pamet** – dosađivati nepotrebnim savjetima
- **ujesti za jezik** – reći nešto i pokajati se

Razgovarati s učenicima o pročitanoj tekstu (koristiti pitanja na nastavnom listu koja su ispred svakog učenika, tražeći od učenika da daju pune odgovore na postavljena pitanja):

1. O kome se pripovijeda u ovoj priči?
(U ovoj priči se pripovijeda o mišu Šišu i njegovoj braći Š i Iš.)
2. Gdje je živio miš Šiš?
(Miš Šiš je živio na obali duge rijeke.)
3. Kako je živio?
(Živio je lijepo i sretno u trospratnoj kući.)
4. Šta je sanjao jedne večeri?
(Miš Šiš je sanjao velikog crnog mačka koji ga lovi.)
5. Ko se pojavio jednog jutra na njegovim vratima?
(Miš Iš, njegov brat je došao i pokucao na njegova vrata.)
6. Kako su živjela dva brata?
(Dva brata su lijepo živjela, pjevali su dok je Šiš svirao na travku i na obali rijeke sunčali se, kupali u rijeci i sakupljali hranu koja je stajala na drugom spratu.)

7. Zašto je brat Iš skočio na leđa kornjače?
(Iš je skočio na leđa kornjače jer je bio nestašan.)
8. Kako je miš Šiš tada postupio?
(Miš Šiš nije gubio vrijeme, nego je odmah zamolio dječaka da mu napravi papirni brod, da krene za bratom.)
9. Koga je miš Šiš sreo na putu potrage za bratom?
(Miš Šiš je sreo sestru od ribe Srebrenke, žapca Tanasija, dječaka, lovca, ribu Srebrenku i slijepi miš.)
10. Koga je još sreo? Koga se najviše plašio (i u snovima i na javi)?
(Miš Šiš je sreo crnog mačka koji ga je ganjao i u snovima i u stvarnom životu.)
11. Miš Šiš je skrivajući se od mačora (u cijevi puške) začuo glas svoga brata Iša. Kako je postupio? Šta misliš o njegovom postupku? Šta su se dogovorili?
(Njegov postupak je bio ispravan – uvijek treba pomoći nekome ko je u nevolji. Dogovorili su se kada lovac krene u lov da će pobjeći iz cijevi puške.)
12. Ko je dežurao pored njih cijelu noć?
(Cijelu noć na podu je dežurao crni mačak i mislio da će ih uhvatiti.)
13. Kakav je bio crni mačor? (Crni mačak je bio ljut, nestrpljiv, gladan i osvetoljubiv.)
14. Kakav je bio miš Šiš?
(Miš Šiš je dobar, pažljiv, dobrodušan, dobronamjieran.)
15. Kakav je bio njegov brat Iš? (Iš je bio nestašan, ali druželjubiv i simpatičan.) Šta nam to o njemu govori? (To nam govori da iz svojih postupaka i po savjetu starijeg brata Šiša mora promijeniti ponašanje. Moramo slušati starije.)
16. Gdje je lovac krenuo rano ujutro? (Lovac je krenuo u lov, a mačka nije poveo. Braća miševi su bili sretni.)
17. O čemu su braća razmišljala?
(Razmišljali su kako će pobjeći iz cijevi puške i doći do svoje kućice.)
18. Kako su se osjećali kada ih je slijepi miš nosio prema domu?
(Bili su neizmjereno sretni što im je njihov rođak pomogao. Pjevali su..)
19. Gdje ih je dočekao brat Š? (Njihov brat Š ih je dočekao na pragu kućice što je upotpunilo njihovu sreću.) – istaći značaj porodice
20. Kako se završila ova njihova avantura? (Avantura je imala sretan kraj, živjeli su u kući kod Šiša, a on ih je kao najstariji pazio i čuvao.)
21. Kako se mišu Šišu odužila riba Srebrenka koju je spasio? (Ona je poslala ukrašenu frulicu po riječnom raku, a on je frulicu poklonio svom bratu Š, jer je njemu travka najdraža.)

Nakon detaljnog razgovora u kojem nastojimo da učestvuju svi učenici zapisujemo:

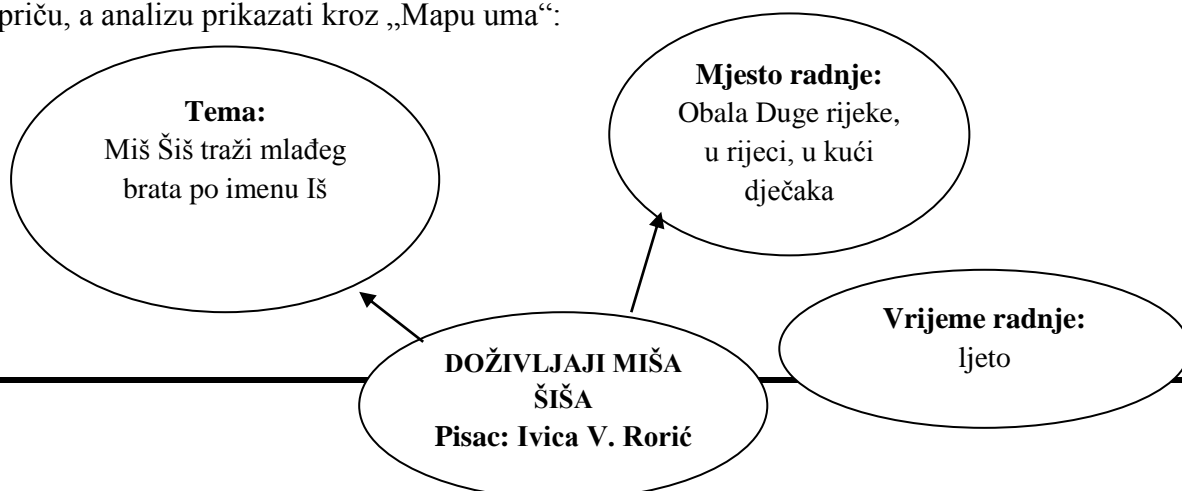
Vrsta djela: bajka

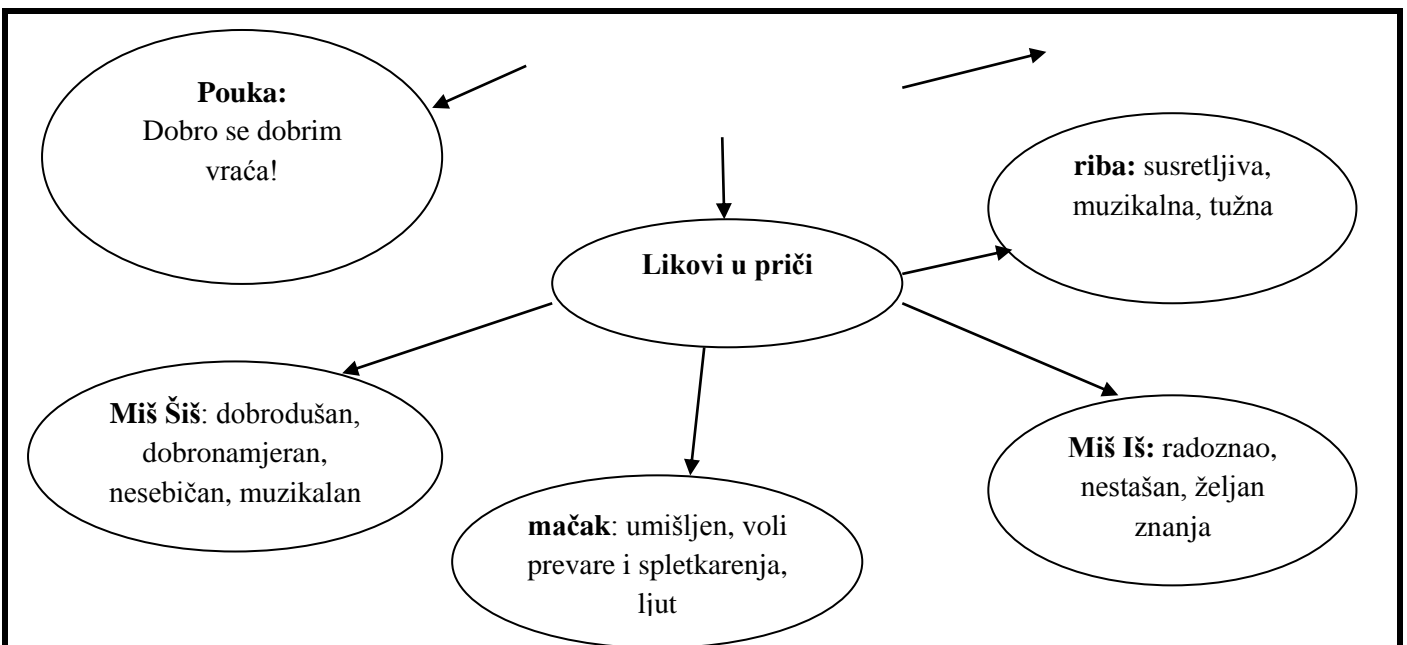
Vrijeme radnje: ljeto

Mjesto radnje: obala Duge rijeke

Likovi: Šiš, Iš, Š, riba, riba Srebrenka, mačak, Tanasije, lovac Luka, dječak i slijepi miš

Analizirati priču, a analizu prikazati kroz „Mapu uma“:

Analiza likova

Šiš – poljski miš. Bio je pomalo nestašan i originalan. Takvog miša nije bilo nigdje. Volio se skitati, nikada nije bio kod kuće, osim kada je trebalo ići spavati. Dane je provodio u prirodi, uživajući u kupanju u plićaku i skupljajući pšenično zrnje. Bio je jako dobar svirač, svirao je na travku onako kako je svirala i njegova mama kada je bio mali. Volio je svoju braću Iša i Š, a kada je Iš nestao poduzeo je sve da ga nađe. Na tom putu iskazao se upornošću i hrabrošću. Bio je i jako pametan te je par puta uspio nasamariti strašnog crnog mačka.

Iš – bio je sličan svome bratu Šišu, a opet drukčiji po tome što je bilo jako nepromišljen. U radosti nije razmišljao pa je skočio na kornjaču koja ga je odvela daleko niz rijeku. Na kraju ga je Šiš spasio i ponovo su bili zajedno.

Š – najmlađi od braće. Bio je nestašan i volio se zabavljati. Dočekao je braću svirajući na frulicu. Kada su se sva trojica sreli Š je bio jako sretan.

Učenici će na osnovu uočenih osobina likova iz priče dovesti u vezu osobe iz stvarnog života, nastavnik će ih navesti da razmišljaju postoje li ljudi poput miša Šiša, Iša, Š, mačka, ribe, Srebrenke, Tanasija, slijepog miša.

Ključna ideja priče jeste u međudnosu likova, njihovoj povezanosti i izraženim kontrastom kada je riječ o njihovim osobinama.

Kroz razgovor s učenicima određujemo tok događaja u priči.

(Učenicima postavljam pitanje: Koga upoznajemo na početku priče i kakav je on (njegove osobine)?)

1. Dobrodušni i dobronamjerni miš Šiš živi u trospratnoj kući na obali Duge rijeke
2. Dolazak brata Iša i njihov zajednički život
3. Radoznali Iš na leđima kornjače nestaje
4. Potraga za bratom uz pomoć dječakovog papirnog brodića
5. Pomoć ribe koja je izgubila sestru Srebrenku
6. Pomoć žapca kojeg su prozvali Ludi Tanasije
7. Bijeg od ljutog mačka i putovanje u njegovom džepu
8. Dolazak u kuću dječaka i pronalazak Srebrenke i brata Iša

(Kako se priča završava?)

9. Pomoć slijepog miša i sretan dolazak kući
10. Tri brata žive sretno

Učenike navesti kroz razgovor da objasne pouku koju je Srebrnka dala Šišu: „Pomozi drugome, dobrim će ti se vratiti.“

Ključna ideja (pouka) priče: DOBRO SE DOBRIM VRAĆA.

Nakon učenja:

Učenici dobijaju zadatak da napišu poruku svakom od likova, mišu Šišu, Išu i mačku, šta bi promijenili, odnosno podržali kao dobre/loše osobine.

Muzička igra „Ide maca oko tebe“ (Prilog 6 - <https://www.youtube.com/watch?v=rAzA7GVNTig>)

IDE MACA OKO TEBE

Ide maca oko tebe,
Pazi da te ne grebe,
Čuvaj mijo rep
Da ne budeš slijep.
Aki budeš slijep
Otpast će ti rep!

Završni dio - Slušanje priče „Lav i miš“ You tube (<https://www.youtube.com/watch?v=UkxXz2MHqaI>) (Prilog 7)

Formativna procjena za ovaj čas:

Formativna procjena vrši se na osnovu opservacije učenika tokom časa i poruka likovima koje su učenici napisali.

Tabela za formativnu procjenu

KRITERIJ: OPIS LIKA	ISPOD STANDARDA (potreban rad)	STANDARD (kompetentan)	IZNAD STANDARDA (odličan)
Opisivanje likova i utvrđivanje kako njihovi postupci doprinose razvoju radnje.	uz stalan poticaj i podršku nabraja glavne likove, događaje, mjesto radnje	opisuje likove u priči, njihove osobine, osjeća je, na osnovu njihovih postupaka	određuje likove, njihove osobine, postupke, samostalno dovodi u vezu sa osobama iz svog neposrednog okruženja

Tehnologija/mediji koje treba koristiti na ovom času:

- Rorić, Ivica V. (knjiga) – „Doživljaji miša Šiša“
- Pjesma i muzička igra „Iš, iš, iš“ preuzeta sa internet stranice:
(Prilog 1 https://www.youtube.com/watch?v=hdx8_0R3U9Y) 25. 6. 2017.
- Slike tri miša, bojice, makazice, ljepilo.
(Prilozi 2, 3, 4 <https://www.google.ba/=bojanka+miš&tbn=isch&imgil>) 26. 6. 2017.
(Prilog 5 tekst)
(Prilog 6 „Ide maca oko tebe“ - <https://www.youtube.com/watch?v=rAzA7GVNTig>) 29. 6. 2017.
(Prilog 7, „Lav i miš“ You tube (<https://www.youtube.com/watch?v=UkxXz2MHqaI>) 30. 6. 2017.

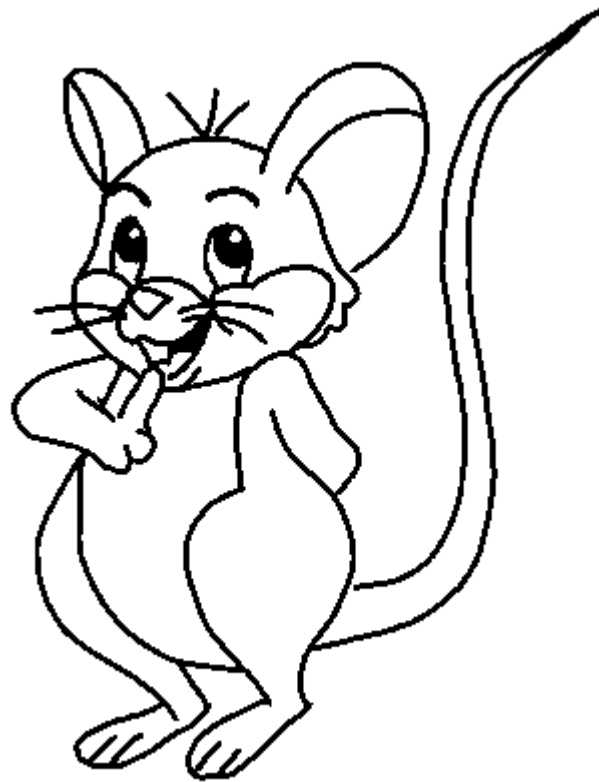
Autor pripreme: Amina Delić-Zimić, magistar odgojnih nauka

Prilozi:

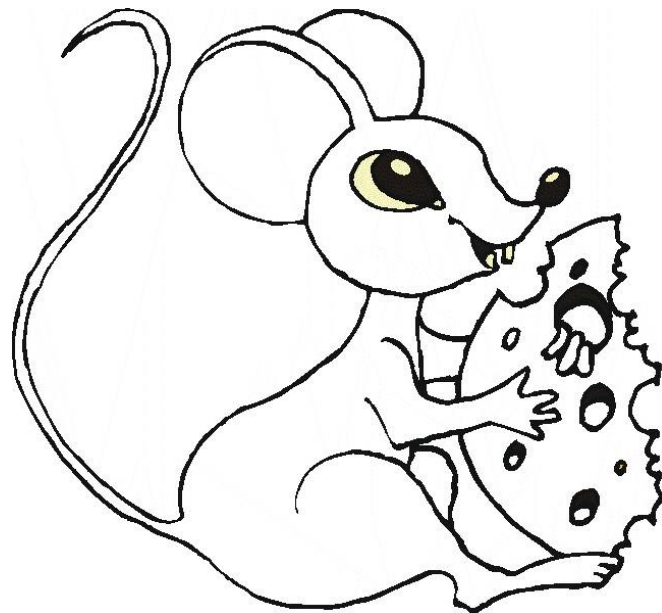
Prilog 1 – Pjesma i muzička igra, „Iš, iš, iš“

https://www.youtube.com/watch?v=hdx8_0R3U9Y

Prilog 2

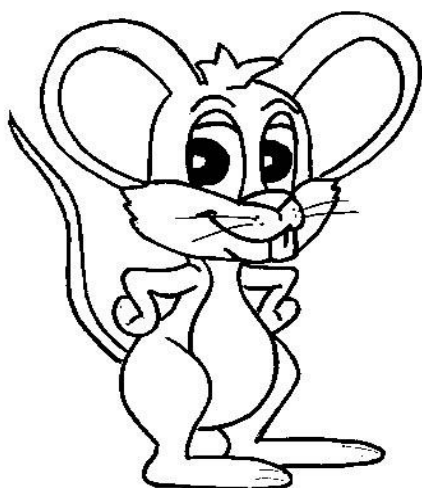

Prilog 3

Prilog 4

Prilog 5

Doživljaji miša Šiša

AUTOR: IVICA VANJA RORIĆ

Kratak sadržaj

Dogodila se nesreća

Miš Šiš je poljski miš. On živi u maloj kućici na obali Duge rijeke. Njegova mala kućica sastoji se od riječnih školjaka. Šiš je bio jako nestašan miš, takvog miša nije bilo. Dane je provodio u skitnji, a kući bi se vraćao samo kada je trebalo ići spavati.

Kuća Šiša miša imala je čak tri sprata. Jedan sprat nalazio se na zemlji, a ostala dva bila su ispod zemlje. Na spratu u travi, odnosno na gornjem katu, živio je u ljetnim mjesecima kada bi uopće i bio kod kuće. Zimi bi se preselio u donji sprat kuće jer je bio duboko u zemlji, što je značilo i da je tamo toplije u hladnim mjesecima. Srednji sprat bio mu je samo ostava. Tamo bi čuvao hranu koju je sakupio tokom ljetnih mjeseci. Hranu je sakupljao u košaricu koju je napravio sam, od trave.

Šiš je najviše volio u ljetnim mjesecima sjediti na nekom bjelutku i hladiti noge u vodi. Satima je tako sjedio svirajući na travku. Tek kada bi osjetio veliku glad, položio bi travku iza uha i išao je tražiti ručak. Jednoga dana Šiš je cijeli dan, sve do mraka, proveo kupajući se u plićaku kod jedne krive vrbe. Kada je stigla noć, uživao je na mjesečini svirajući. Već je osjećao veliku hladnoću kada se uputio prema kući. Čim je stigao, odmah je zaspao. No, bolje da nije spavao. Imao je noćnu moru! U snu ga je ganjao crni mačak. Bio je jako strašan i imao je velike oči. Šiš mu je pokušavao pobjeći, ali mačak ga je cijelo vrijeme pratio. Ovaj strašan san sanjao je cijelu noć. Kada je končano svanulo, Šiša je probudilo lagano kucanje na vratima.

Šiš se trgnuo iz sna i upitao ko je. Još uvijek je bio pod dojmom sna pa je mislio da se na vratima nalazi strašan mačak. Na vratima je bio Iš, njegov brat. Stigao mu je u goste. Pitao je može li ući, a Šiš ga je s oduševljenjem primio. Bio je sretan što se riješio sna i strašnog mačka.

Išu se jako sviđjelo kod Šiša i nije mu se dalo ići kući. Zajedno su dane provodili u zabavi i bilo im je jako lijepo. Skupljali su pšenično zrnje i kupali su se u plićaku.

Jednoga dana sjedili su na obali i sunčali se, kada je Iš ugledao kornjaču. Odlučio je da će joj skočiti na

leđa. Šiš je vikao da ostavi kornjaču na miru, ali bilo je kasno. Kornjača je u kratkom periodu otplivala dosta daleko od obale. Na njezinim leđima Iš je vikao dozivajući pomoć. Uskoro su se oboje izgubili u daljini jer je riječna matica odnijela kornjaču.

Uz obalu rijeke prolazio je neki dječak. Napravio je od papira čamac i pustio ga je niz vodu. Šiš se otisnuo plivajući do čamca. Ušao je u čamac i otišao niz rijeku u potragu za bratom.

Riba zna tajnu

Šiš je plutao u čamcu i bio je jako zabrinut i tužan zbog Iša. Čamac od papira je sve više poskakivao po vodi, na granici da se ne prevrne. Uz to, malo je propuštao i vodu. No, on je bio hrabar i nije se bojao. Plovio je tako dalje niz rijeku. Pogled mu je bio neveseo, a srce tužno. Nije mu bilo jasno gdje je kornjača odnijela Iša.

Pogledao je u sunce, tražeći od njega odgovor, no sunce se sakrilo za oblake, govoreći da ga nije vidjelo. Okrenuo se tada Šiš vjetru, no vjetar također govori da ne zna gdje je Iš, a onda još jače zapuše i zanjiše vodu. Šiš sretno i pticu te je odlučio upitati zna li ona gdje je Iš. No, niti ptica nije znala gdje je. U taj čas kada mu je odgovorila da ne zna, ispadne joj kupina u vodu. Šiš je odlučio upitati i rijeku gdje je Iš. Rijeka se zapjenila i jedan talasić prelila preko čamca, govoreći da ne zna gdje je. Čamac se skoro prevrnuo.

Šiš je dalje plovio rijekom i u sebi se pitao gdje i Iš i je li dobro. Odlučio je izvaditi travku i zasvirati svoju pjesmicu kako bi barem malo otjerao tugu.

*“Ćiju, ćiju, ide kiša,
to je raj za svakog miša:
al' će lijepo da se sanja
u kućici ispod granja!”*

Sa Šišovom pjesmom rijeka se umirila, a iz vode je provirila jedna riba. Šiš je upita zna li ona možda gdje je njegov brat. Riba mu odgovori da zna, ali će morati pjevati i svirati dok mu ona govori gdje je jer će inače sve zaboraviti.

Šiš je na to uzdahnuo i počeo svirati još tužnije... Čamac je nošen riječnim talasima plovio Dugom rijekom. U daljini su se mogle vidjeti zelene travnate obale. Šiš je pjevao, a njegovo srce kucalo je sve brže. Pitao se što će mu ispričati riba.

*“Oblak ide, nosi kišu,
gdje si sada, brate Išu?
I sunce će, eno, zaći,
kako ću te noćas naći?”*

Priča o Srebrenki

Bilo je predvečerje, a Šiš je i dalje potihoo svirao u svoju travku. Pjevao je o proljeću, o ševama i o kući od školjki. Pjevao je i o svome bratu kojeg možda više nikada neće vidjeti. Uz njega je cijelo vrijeme plivala riba, slušajući kako pjeva. Šiš je dobio dojam da je tužna. Oči su joj se caklile. No, odlučio je da neće ništa pitati.

Najednom, riba ga zamoli da prestane pjevati. Rekla mu je da se boji da će zaplakati jer i ona je izgubila svoju sestru koja se zvala Srebrenka. Isto je bila nestašna, poput Iša.

Srebrenka je bila najljepša ribica koja je živjela u Dugoj rijeci.

“Imala je oči kao dvije kapljice rose, a haljinicu od srebrnih krljušti.”

Cijela rijeka znala je za njezinu ljepotu, a svi su dolazili kako bi je vidjeli. Uz ljepotu, bila je i jako pametna. Svi su govorili:

“Srebrenka je najljepša i najmudrija. Neka nam bude kraljica.”

Ribe su pripremale svečanost koja se trebala održati u Dubokom viru. Okitile su prijesto, a čak je i mjesec došao. Sve je bilo čudesno i samo je Srebrenka još trebala doći da svečanost može početi. No, nije je bilo.

Svi su mislili da se negdje zadržala jer se voljela igrati na riječnom dnu. Otišli su je potražiti, ali nije je bilo. Riba više nikada nije vidjela svoju sestru. Upitala je Šiša bi li joj pomogao naći Srebrenku. No, Šiš nije znao kako bi joj on mogao pomoći. Pogledao je prema nebu, a kroz oblake su se sjajile zvijezde nalik na oči mačke. Sav se stresao. Rekao je ribi da će je spasiti ako je sretno negdje u nevolji. A sada je upitao ribu da mu kaže informacije o bratu Išu. Već je bila pala noć, a Iš se jako bojao mraka kada bi bio sam.

Riba mu je rekla da je kornjača odvela Iša na drugu stranu i ostavila ga točno kod topole. Ponudila se da ga odvede do tamo. Odvukla je Šišov čamac do obale, a Šiš odmah iskoči kako bi što prije krenuo u potragu. Ali riba ga zaustavi i zamoli da joj odsvira još nešto prije nego ode.

Šiš ponovo zasniva, a nakon toga njih dvoje se oprostite. Kretao se brzo kroz visoku travu. Nije se jako bojao, ali jedva je čekao da mjesec izađe i osvijetli mu put.

Je li ludi Tanasije lud

Uskoro se pojavio i mjesec, a Šiš osjeti olakšanje. Cvrčci su pjevali o ljubavi, a svisci su svjetlucali. Svjetlost mjesečine podsjetila je Šiša na njegov dom. Njegova kućica nalazi se oko vrba čiji se odraz tokom cijele noći može vidjeti u rijeci. Svjetlost mjeseca je puno jača, a i trava ljepše miriše. Šiš se sjetio i svoje majke. Kada je bio mali, svake večeri mu je pjevala svirajući u travku.

*“Spavaj, sine, nana-nina,
napolju je mjesečina,
nana-nina, nana-nina,
ne da majka svoga sina...”*

Šiš se rastužio razmišljajući o tome kako je njegova kućica prazna i kako se možda već u nju uselio i neki drugi miš. Zasnivao je na svoju travku kako bi zaboravio tugu. Stigao je tako uskoro u Donji Žabar. To je bilo mjesto velike bare. Odmah kada je stigao začuo je pjesmu.

*“Kre-kre-kre, kre-kre-kre,
sve je dobro ko i pre,
noć je za nas sreća prava:
tada teta-roda spava.”*

Šiš je zapitao tko tako lijepo krekeće. Okati žabac mu je odgovorio da je to ludi Tanasije. On krekeće najljepše u cijelom Donjem žabaru i večeras ide na koncert koji će se održati u Gornjem Žabaru. Šiš ga je upitao zašto ima tako ružno ime, a ovaj mu odgovori da su ga jučer tako nazvali jer je rekao da je vidio kako kornjača preko rijeke na svojim leđima nosi miša. Tanasije je lagao koliko je težak, a poštenu žabac se ne služi lažima.

Tada Šiš uzvikne da to nije laž već da je to njegov brat Iš! Žabac se nasmije i skoči u vodu. Šiš počne dozivati Tanasija i on se u tri skoka nađe ispred njega. Šiš se predstavi i upita ga je li istina da je vidio njegovog brata. Tanasije mu odgovori da ga je vidio, ali mu niko ne vjeruje. Čak su ga prozvali i ludim Tanasijem. Šiš mu kaže kako mu on vjeruje i upita ga gdje mu je brat. Tanasije mu kaže da ne zna, slegne ramenima i zadnjom nogom se počepša po leđima. Pretpostavlja da je otišao u Gornji Žabar jer će se večeras tamo održati koncert. Pita ga Tanasije hoće li njih dvoje zajedno ići. Šiš s oduševljenjem pristane i zagrlj svog novog prijatelja.

Malo nakon toga, dva nova prijatelja su žurno išla u Gornji Žabar. Šiš je cijuknuo na Tanasija da malo uspori, da ne skače tako visoko jer ga ne može sustići.

U torbi

Tanasije i Šiš su putovali cijelu noć. U Gornji Žabar stigli su kad je već počelo svitati. Koncert je već trajao, a na veliki lopoč izlazili su grlati žapci. Šišu se počelo mutiti pred očima od silnog kreketanja pa je začepio uši i naslonio se na trsku. Ubrzo je utonuo u san. Sanjao je ponovo crnog mačka koji je imao velike oči. Otvarao je usta kako bi ga ščepao. Šiš je opet bježao, ali nije mu mogao pobjeći. Mačak ga je ščepao i počeo se oblizivati pjevajući:

*“Oj, mišiću, dobro znaj,
bogme ti je došo kraj.”*

*Da si, vala, božji tetak,
danas ti je crni petak.”*

Šiš je u snu vikao kako ne želi da ga mačak pojede i tada se probudi plačući. Tanasije je taman izašao na lopoč kako bi počeo pjevati. Okupile su se sve žabe i počele su komentirati kako ima lijepe oči. Svi su se pitali otkuda je i došli su do zaključka da će sigurno pobijediti.

Tanasije je popravio svoju kravatu i počeo kreketati iz sveg glasa:

*“Iznad bare mjesec sja,
najbolji sam žabac ja.*

*Još da mi je kakav rep,
baš bih bio momak lijep, oj-hoj!”*

Žabe su bile zadivljene, a žapci ljubomorni. I prije nego što je završio nastup, Tanasija su proglasili pobjednikom. Šiš je uzeo travku i zasvirao kako bi još više uljepšao njegov nastup. Kada je Tanasije završio nastup i pobijedio, žabe su ponovo počele toliko kreketati, da je Šiš morao opet začepiti uši.

I sve se činilo lijepo, ali tada se pojavi mačak kojeg je Šiš sanjao. Sve žabe skoče u baru, jedino Šiš nije znao kamo bi. Mačak ga je zgrabio, stavio u torbu i otišao s njim pjevajući.

*“Dragi Šišu, hopa-cupa,
osta prazna tvoja rupa.*

*Osta prazna rupa tvoja,
biće puna trba moja.”*

Bijeg

Šiš se nalazio u mačkovoj torbi. Nije vidio ništa jer je torba bila crna poput mačka. Čuo je samo svoje uplašeno srce. Šiš je razmišljao o svojoj sudbini. Znao je da mu ne preostaje ništa drugo nego da pobjegne. Ili će biti mrtav. Mačak ga je zadirkivao govoreći mu da ga počese po ledima jer ga svrbe. Šiš mu odgovori da će ga počesati ako ga pusti. Na to se mačak nasmije i kaže da će mu pričati priče. Šiš mu kaže da bi volio čuti onu u kojoj je miš nadmudrio mačka. Mačak mu kaže da ne zna za tu priču, ali mogao bi ga pustiti da se pomire. Šiš mu odgovori kako mu je tu baš lijepo i da ne želi na slobodu. No, s druge strane kradomice je grizao torbu.

Mačak mu je zaprijetio da neće ni trepnuti, a da će ga pojesti. Šiš mu odgovori da može treptati i tri dana. Mačak primijeti kako Šiš ima puna usta nečega i zaključuje da je čudan. Na to mu Šiš odgovori da jede sam svoj jezik kako ne bi pričao s njim. Mačak se nasmije i kaže mu da ostavi i njemu malo jer više od svega voli mišji jezik.

Tada je Šiš već izgrizao cijelu rupu na torbi i pobjegao. Kada je mačak shvatio da Šiša nema, već je bilo kasno. Odlučio je da će ga ponovo naći i pojesti.

Mačku se približio pas i mačak pobjegne u zadnji tren na drvo. Smjesti se i počne prestiti. Pas ga počne dozivati da mu dođe kako bi zajedno uhvatili miša, ali mačak je bio mudar. Odgovorio mu je kako sada nema vremena jer mora prestiti.

Šiš je za to vrijeme pobjegao u jedan krtičnjak i čekao da opasnost prođe. Kada je vidio da je zrak čist, izvadio je svoju travku i počeo je svirati. Svi su slušali njegovu predivnu pjesmu.

Dobri dječak

Malo prije mraka Šiš je stigao do nekog sela. Sada je već bio jako umoran i gladan. Razmišljao je da ode u nečiju kuću kako bi potražio komadić kakvog sira, ali se bojao mačaka. Kokoši su već krenule na spavanje, a Šiš ih prije toga upita pred čijom se kućom nalazi. One mu odgovoriše da je to kuća lovca Luke. Na to Šiša upita ima li on mačaka, a kokoši mu slažu da nema.

Vrata kuće bila su odškrinuta, a Šiš kradomice uđe u kuću. Nigdje nije bilo nikoga i njemu je to bilo sumnjivo. Otišao je do sobe u potkrovlju i tamo je ugledao jednog ridokosog dječaka. Dječak je hranio ribu koja se nalazila u akvariju. Šiš je ribu malo bolje pogledao, kad shvati da je to Srebrenka.

Šiš stane razmišljati na koji će način osloboditi Srebrenku. I sjetio se. Izašao je na sredinu sobe i počeo je cijukati. Dječak se iznenadi kada ugleda miša i priđe mu. Upita ga što mu je. Miš zacijuje da ga boli

stomak.

Dječak se sažali nad Šišom i baci mu komad kolača. Kada je Šiš pojeo kolač od oduševljenja je zasvirao na travci.

*“Svemu sam se divila,
nikom nisam skrivila.*

*Imam hrane, imam vode,
ali šta ću bez slobode?”*

Dječak se začudio kako je Šiš pametan i upita ga kome je posvetio tako tužnu pjesmu. Šiš mu ispriča u ribici Srebrenki koja se nalazi u njegovom akvariju. Zamoli dječaka da je pusti u rijeku, a on će svima pričati o njegovoj dobroti. Napisat će o tome i pjesmu.

Dječak usklikne da će je pustiti te uz to kaže da će pustiti i zeca i vjevericu, kreju, sjenicu i grlicu.

Malo nakon toga dječak ih je sve pustio. Osjećao se malo tužno što će sada biti sam, ali je s druge strane bio i sretan što će životinjama biti lijepo u prirodi na slobodi. Bio je pomalo tužan i tako je zaspao.

Jesi li to ti, Iš?

Kada je dječak zaspao i Šiš odluči odmoriti pa se zavuče u njegovu lijevu cipelu i zadrijema. Tada se ukaže pred vratima prvo jedan brk pa drugi i u sobu uđe mačak. Iznenadio se kada je vidio miša jer ga nije očekivao.

Šiš ga je odmah ugledao i pratio ga je jednim okom. Čekao je trenutak kada će pobjeći. Mačak se odlučio malo dotjerati kako bi izgledao što strašnije pa je stao pred ogledalo. Šiš je iskoristio trenutak i sakrio se u pušku. Uza zid je bila prislonjena puška lovca Luke. U dvocijevki je Šiš uzeo travku i počeo pjevati rugalicu mačku.

*“Glupi mačak lovi miša,
al’ od toga nema ništa.*

*Miš je, bogme, čudi muške,
ne boji se dok je puške.”*

Mačak zagalami kada je shvatio što se dogodilo, a iz druge cijevi mu se počne smijati neki drugi miš. Šiš začuđeno upita tko je to, da nije Iš. Iš se oglasi radosno. Obojica su bili jako sretni što su se konačno sreli, a Iš je znao da ga Šiš neće iznevjeriti i da će doći po njega.

Šiš mu kaže neka sada spava jer ima još puno do jutra. Uzme svoju travku i zapjeva mu pjesmu koju im je pjevala majka kada su bili mali.

*“Spavaj, sine, nana-nina,
napolju je mjesečina,
nana-nina, nana-nina,
ne da majka svoga sina.”*

Mačak je bio ljut i vikao je iz sveg glasa. Vikao je da će opaliti iz puške i da će obojica uskoro biti mrtvi. Na to mu je Šiš rekao neka samo to učini ako se usudi. Gazda Luka će ga nakon toga oderati poput mačka. Tako su ova dva miša nasamarila crnog mačka. Nije do zore trepnuo, a njih dvojica su mirno spavali. Bili su sretni što će se uskoro vratiti svojoj kući. Tada nisu razmišljali o tome kako će se osloboditi iz puške. O tome su odlučili razmišljati ujutro kada se probude.

Šta je dalje bilo

Ujutro u samu zoru lovac Luka se već spremao za odlazak u lov. Rekao je ženi da će se vratiti do ručka. Uzeo je pušku iz dječakove sobe, a mačak mu se umiljavao o noge. Luka ga je odgurnuo i zaputio se u lov.

Šiš i Iš još su uvijek bili u puški i pričali su o mačku. Iš je grickao šapicu i pomalo tužno prozborio kako mu je žao mačka. Šiš mu je rekao da je čudan jer žali mačka koji ga je htio pojesti.

No, opasnost je još vrebala. Trebali su pobjeći iz Lukine puške. Taman kad su mislili nešto smisliti, na pušku sleti slijepi miš. Šiš ga pozdravi i kaže mu da su u nevolji i da ih on može spasiti. No, slijepi miš je bio gluh. Jedva su mu objasnili što žele.

Slijepi miš im je odlučio pomoći, ali im je rekao da će biti u nevolji ako stvarno nisu njegovi rođaci. Malo nakon toga, slijepi miš je letio iznad livada noseći Šiša i Iša. Svitalo je jutro. Šiš je upozorio slijepog miša da ne zaluta. On mu je rekao da ne vidi, a i sluh ga izdaje polako, no ima još uvijek srca. Srce će uvijek pronaći rodni kraj. Letjeli su tako iznad planina, uvala i potoka, a miševi su sretni zapjevali.

*“Oh, što divno sunce sja,
baš sam sretan mišić ja.*

*Lijep li je sunčev sjaj,
al' je ljepši rodni kraj!”*

Kada su stigli kući, tamo ih je dočekalo iznenađenje. Njihov najmlađi brat Š sjeđio je ispred kuće i svirao na frulicu. Šiš ga je upitao kako to da je došao, a on mu odgovori da je došao živjeti s njima.

Nakon toga su zajedno jeli, a Šiš ga je upitao gdje je našao frulicu. Bila je ukrašena školjkama i biserima. Š mu odgovori da je to ustvari njegova frulica. Donio ju je riječni rak, a na njoj je pisala i posveta. Poslala mu ju je ribica Srebrenka jer ju je spasio. Šiš je odlučio svoje mlađem bratu pokloniti frulicu. Njemu je ionako bila draža njegova travka.

Trojica braće su živjeli zajedno u kućici od školjki. Dane i provodili kupajući se u plićaku i skupljajući pšenično zrnje, a po noći su se zabavljali sviranjem. Svirali su Šiš i Š, dok je Iš pjevao.

Prilog 6 „Ide maca oko tebe“ - <https://www.youtube.com/watch?v=rAzA7GVNTig>)

Prilog 7 „Lav i miš“ You tube (<https://www.youtube.com/watch?v=UkxXz2MHqal>)

